

Det Konglige Arbeids- og inkluderingsdepartementet
Postboks 8019 Dep
0030 Oslo

Vår dato 13.09.2006
Deres dato 03.07.2006
Vår referanse NM
Deres referanse 200604500-
/HAM/Harald Andre Ryen

Saksnr.:	200604500	10
Arkivkode:	840.12	14/9-06
Avd.:	AMS	

Høring - Rapport fra arbeidsgruppen som har utredet bedre ID-kort for bygge- og anleggsbransjen

Vi viser til arbeidsgruppens rapport som har utredet bedre ID-kort for bygge- og anleggsbransjen. Dette høringssvaret er avgitt på vegne av NHO og NHOs Landsforeninger, med unntak av Byggenæringens Landsforening (BNL) som har valgt å sende egen høringssuttalelse. For enkelthets skyld brukes NHO som fellesbetegnelse for NHO og NHOs landsforeninger (med unntak av BNL) i dette høringsbrevet. NHO har følgende innspill:

NHO som organisasjon er opptatt av å arbeide for et seriøst og velfungerende arbeidsliv med ordnede lønns- og arbeidsvilkår for alle i det norske arbeidsmarkedet. Med utgangspunkt i dette ser vi at det kan være behov for å vurdere ulike tiltak, herunder krav til ID-kort på bygge- og anleggsplasser.

NHO er i hovedsak positiv til arbeidsgruppens rapport. Samtidig finner vi grunn til å understreke at en grunnleggende forutsetning for å innføre en ID-kort ordning må være at denne også vil virke som et godt verktøy mot useriøsitet i arbeidslivet. Er det fare for at ordningen vil virke mot sin hensikt, ved at den i realiteten bidrar til å legitimere useriøsitet, må en heller vurdere andre og mer egnede virkemidler. Det samme om ordningen bare blir etterlevd av de seriøse bedriftene, uten at ordningen samtidig bidrar til å luke ut de useriøse aktørene. I tilfelle vil ordningen kun påføre de seriøse bedriftene en ekstra byrde, hvilket på sikt kan ramme deres konkurransedyktighet ytterligere. I og med at det kan synes som usikkert hvordan ordningen i praksis vil fungere, mener vi at denne – om den besluttes innført - må innføres som en prøveordning, og at det etter en gitt prøveperiode foretas en grundig evaluering.

Med ovenstående forbehold finner vi grunn til å peke på følgende:

I arbeidsgrupperapporten er det foreslått at det skal innføres krav om at arbeidsgiver og arbeidstaker skal være innmeldt i et/flere lovpålagte offentlige registre som vilkår for å utstede ID-kortene. NHO er i utgangspunktet positiv til dette, forutsatt at en finner frem til tilfredsstillende punkter å kontrollere opp mot, at behandlingstiden for å få utstedt kortene ikke blir for lang, kostnadene knyttet til utstedelsen ikke blir for høy og at de punkter det skal kontrolleres opp mot ikke forutsetter bruk av skjønn. For øvrig finner vi grunn til å peke på at i og med at det kortselskapet som får i oppgave å utstede kortene vil utøve offentlig myndighetsutøvelse, vil det oppstå spørsmål om klagerett for de tilfeller kortselskapet avslår å utstede kort. Dette spørsmålet kan ikke sees å være behandlet av arbeidsgruppen. NHO

legger til grunn at departementet vil komme tilbake til spørsmålet på et senere tidspunkt.

Når det gjelder kontroll opp mot offentlige registre er vi ellers, ut fra det som til nå er skissert, bekymret for at det vil bli for enkelt å få utstedt et ID-kort også for useriøse aktører. Slik ordningen er beskrevet synes eksempelvis en aktør å kunne melde inn bare deler av sin omsetning/virksomhet til offentlige myndigheter. (SFO, momsregisteret) for så å få utstedt ID-kort til alle sine ansatte. Brorparten av virksomheten kan deretter skje på useriøse vilkår. Etter NHOs oppfatning vil dette være en svakhet ved ordningen. Dette fordi kortene i tilfelle vil gi inntrykk av "falsk seriøsitet". NHO har samtidig forståelse for at det kan være verd å forsøke å iverksette noen tiltak, fremfor å resignere helt. Det vises imidlertid til våre kommentarer om dette innledningsvis.

I arbeidsgrupperapporten er det bedt om tilbakemelding på enkelte punkter. Disse vil bli kommentert punktvis nedenfor:

1. Om virkeområdet for nye regler om ID-kort
Arbeidsgruppen foreslår at virkeområdet for nye regler om ID-kort bør omfatte flest mulig virksomheter innen bygge- og anleggsbransjen, også de virksomheter som kun arbeider inn mot forbrukermarkedet. Samtidig er det foreslått at ordningen bare bør omfatte fagene innenfor bygg- og anleggsarbeide, og ikke for støttefunksjoner som renhold, kantinedrift og transport.

NHO er enig med arbeidsgruppen i at forbrukermarkedet innbefattes, og viser til arbeidsgruppens begrunnelse for dette. Vi er også enig med arbeidsgruppen i at funksjoner som ikke er av mer permanent varighet bør holdes utenfor. Dette fordi det er vanskelig å tenke seg hvordan en skal utforme en forskrift som er enkel å praktisere, uten at denne i tilfelle skulle fått et meget vidtrekkende dekningsområde. Etter NHOs oppfatning er det fornuftig å innhente mer erfaring før en eventuelt vurderer å videreutvikle ordningen også til andre bransjer.
2. Bør ID-kortet inneholde fødselsdato (ikke personnummer)?
NHO har ingen klar oppfatning om dette, men finner grunn til å understreke at om en innfører en ordning med ID-kort er det viktig at kontrollmyndighetene i forbindelse med en eventuell kontroll er i stand til på en enkel måte å verifisere at opplysningene på kortet er riktig. I den grad bruk av fødselsnummer kan hjelpe dem med dette er NHO derfor positive til bruk av fødselsdato.
3. Bør ID-kortet inneholde navnet både på innleie- og utleiebedriften?
Som arbeidsgruppen, mener NHO at det bør være utleiebedriften (den reelle arbeidsgiver) som bør angis på kortet. En innleiebedrift kan vanskelig bære ansvaret for utleiebedriftens seriøsitet overfor egne ansatte. Dessuten ligger det i sakens natur at varigheten av et utleieforhold er begrenset. Det er heller ikke utenkelig at en arbeidstaker kan være utleid til flere bedrifter parallelt.
4. Skal det være anledning til å trykke firmalogo på kortet?
NHO har ingen spesielle oppfatninger knyttet til dette, men antar at om det åpnes for å trykke firmalogo vil det kunne være kostnadsdrivende. Skulle en velge en slik løsning forutsettes det at merkostnadene dekkes av den/de bedrifter som velger en slik løsning. NHO er ellers opptatt av at kortene fremstår som

bransjekort og at de er mest mulig enhetlige. Åpnes det for å sette inn firmalogo bør logoen derfor være plassert på et bestemt sted på kortet.

5. Hvor lang skal gyldighetsperioden for kortet være?

I arbeidsgrupperapporten er det pekt på at for at kortene i størst mulig grad skal gi korrekte faktiske opplysninger så bør det fastsettes en gyldighetsperiode. Hvor lang tid denne perioden bør være må på den ene siden vurderes ut fra hensynet til at opplysningene skal være mest mulig aktuelle, og på den annen side behovet for å begrense kostnadene for virksomheten. Arbeidsgruppen antar at en gyldighetsperiode på mindre et ett år er lite hensiktsmessig.

NHO er enig i ovenstående. Hvor lang gyldighetsperiode kortene skal ha, må nødvendigvis ses i sammenheng med de offentlige registre en beslutter å kontrollere opp mot. Beslutter en bare å kontrollere opp mot arbeidstaker/arbeidsgiverregistre, momsregistre eller Brønnøysundregistrene antar vi at opplysningene burde være relativt stabile, og at kortene burde kunne ha relativt lang "levetid". Annerledes ved registrering til SFU. I og med at det er hvert oppdrag som skal meldes dit, vil opplysningene lett miste sin aktualitet. Utstedelse av kort knyttet til hvert enkelt oppdrag fremstår for øvrig som helt urealistisk.

NHO finner for øvrig grunn til å understreke betydningen av at ID-kortene må makuleres når et arbeidsforhold avsluttes. Arbeidsgiver må nødvendigvis ha primæransvaret for dette. Likevel er det grunn til å understreke at det ikke alltid er like lett for en arbeidsgiver å få tilbakelevert kortene. I tilfelle kan det oppstå fare for misbruk, enten ved at kortet brukes i forbindelse med arbeid for en ny arbeidsgiver eller at kortet benyttes i forbindelse med oppstart av egen næringsvirksomhet. Slikt misbruk kan for så vidt også skje så lenge arbeidstakeren er ansatt. Arbeidstakeren kan eksempelvis tenkes å få utstedt ID-kort med bakgrunn i et ansettelsesforhold, samtidig som han eller hun også arbeider for en annen arbeidsgiver. Det er vanskelig å se hvordan en skal legge opp gode systemer som kan forhindre dette. Et mulig tiltak er å varsle kortutsteder direkte slik at kortets "status" er markert i det sentrale registeret. Men selv om kortet i og for seg er ugyldig, vil det likevel kunne gi et visuelt inntrykk av seriøsitet. NHO understreker betydningen av at en derfor innfører sanksjoner overfor arbeidstakeren ved slikt misbruk.

I arbeidsgruppens rapport er det ellers pekt på at det er forbundet med usikkerhet om en ID-kortordning som foreslått vil være i tråd med de muligheter som gis innefor de EU-/EØS-rettslige skranker. NHO legger til grunn at disse aspekt vil bli grundig vurdert, og at en eventuell ordning ikke vil være i strid med EU-/EØS-retten.

Vennlig hilsen
NÆRINGSLIVETS HOVEDORGANISASJON
Område for arbeidslivspolitik

Sigrun Vågeng
Direktør